

PADOMES LĒMUMS 2010/799/KĀDP

(2010. gada 13. decembris),

ar ko atbalsta uzticības veicināšanas procesu, lai Tuvajos Austrumos izveidotu zonu, kurā nav masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu, atbalstot ES Stratēģijas masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai īstenošanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 26. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) ES aktīvi īsteno ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai un piemēro tās III nodaļā uzskaitītos pasākumus, piemēram, padarīt efektīvāku daudzpusējību un veicināt starptautiskās un reģionālās vides stabilitāti.
- (2) ES atbalsta daudzpusēju līgumu sistēmu, kas dod tiesisku un normatīvu pamatu visiem neizplatīšanas centieniem. ES politika paredz īstenot spēkā esošās atbrūošanās un neizplatīšanas normas un panākt, lai tās pieņemtu visi. ES palīdzēs trešām valstīm īstenot saistības, ko uzliek daudzpusējas konvencijas un režīmi.
- (3) Stabils starptautiskas un reģionālās vides izveides veicināšana ir priekšnoteikums tam, lai apkarotu masu iznīcināšanas ieroču (MII) izplatīšanu. Lai to panāktu, ES veicinās reģionālus drošības mehānismus, ieroču izplatīšanas kontroli un atbrūošanās procesu reģionos.
- (4) Svarīga nozīme var būt pozitīvām un negatīvām drošības garantijām – tās var noderēt gan par stimulu atteikties no MII iegūšanas, gan par līdzekli, lai atturētos tos lietot. ES centīsies panākt, lai drošības garantijas tiktu ņemtas vērā arī turpmāk.
- (5) MII izplatīšana ir pasaules mēroga apdraudējums, kas prasa pasaules mēroga pieeju. Tomēr, tā kā Eiropas drošība ir cieši saistīta ar drošību un stabilitāti Vidusjūras reģionā un Tuvajos Austrumos, ES ir pārliecināta, ka tai ir pienākums veicināt drošību un stabilitāti norādītajā reģionā.
- (6) Parīzes Augstākā līmeņa sanāksmes Vidusjūrai 2008. gada 13. jūlija Kopīgā deklarācija, ar ko izveidoja Savienību Vidusjūrai, atkārtoti apliecināja kopējo ieceri panākt mieru un drošību reģionā, kā izklāstīts Barselonas deklarācijā, kura pieņemta 1995. gada 27. un 28. novembra Eiropas un Vidusjūras valstu konferencē un kurā, *inter alia*, ir aicināts panākt reģiona drošību, atbalstot kodolieroču, ķīmisko ieroču un bioloģisko ieroču neizplatīšanu, pievienojoties un ievērojot daudzus dažādus starptautiskus un reģionālus neizplatīšanas režīmus un ieroču kontroles un atbrūošanās nolīgumus, piemēram, Kodolieroču neizplatīšanas līgumu (KNL), Ķīmisko ieroču konvenciju, Bioloģisko un toksisko ieroču konvenciju, Vispārējo kodolizmēģinājumu aizlieguma līgumu un/vai reģionālus mehānismus, piemēram, zonas, kurās nav ieroču, tostarp to pārbaudes režīmus, kā arī labticīgi pildot savus pienākumus, kuri izriet no konvencijām ieroču kontroles, atbrūošanās un neizplatīšanas jomā.
- (7) Savienības Vidusjūrai puses centīsies izveidot savstarpēji un efektīvi pārbaudāmu Tuvo Austrumu zonu, kas būtu brīva no MII – kodolieročiem, ķīmiskajiem ieročiem un bioloģiskajiem ieročiem – un to nogādes sistēmām. Turklāt puses apsvērs iespējas veikt praktiskus pasākumus, *inter alia*, lai novērstu kodolieroču, ķīmisko ieroču un bioloģisko ieroču izplatīšanu, kā arī parasto ieroču pārmērīgu uzkrāšanu.
- (8) Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu asociācijas nolīgumos, ko ES ir noslēgusi ar partnervalstīm Vidusjūras reģionā, ir paredzēts sākt regulāru politisku dialogu, stiprinot reģiona drošību un stabilitāti un aptverot visus vispārējas ieinteresētības tematus, jo īpaši mieru, drošību, demokrātiju un reģionālu attīstību.
- (9) ES 2008. gada 19. un 20. jūnijā Parīzē organizēja semināru "Tuvo Austrumu drošība, MII neizplatīšana un atbrūošanās", kurā pulcēja reģiona valstu un ES dalībvalstu pārstāvjus, kā arī zinātniekus un valstu kodolenerģētikas aģentūru pārstāvjus. Dalībnieki aicināja ES sekmēt debašu turpināšanu dažādos forumos un pakāpeniski pāriet uz oficiālāku formātu, pie kā piederētu valstu valdību amatpersonu diskusijas, balstoties uz Barselonas sistēmu, tomēr ģeogrāfiski plašākā formātā.
- (10) 2010. gada KNL pārskatīšanas konferencē uzsvēra, cik būtisks ir process, lai pilnībā īstenotu tās 1995. gada Rezolūciju par Tuvajiem Austrumiem ("1995. gada Rezolūcija"). Tālab konferencē apstiprināja turpmākus pasākumus, *inter alia*, visu to piedāvājumu izskatīšanu, kuru mērķis ir atbalstīt 1995. gada Rezolūcijas īstenošanu, ietverot ES piedāvājumu organizēt turpinājuma semināru, kurš būtu saistīts ar 2008. gada jūnijā organizēto semināru.

- (11) 2010. gada KNL pārskatīšanas konferencē arī atzina, cik būtiska loma 1995. gada Rezolūcijas īstenošanā ir pilsoniskajai sabiedrībai, un atbalstīja visāda veida centienus šajā ziņā.
- (12) ES un Persijas līča Apvienotās padomes un ministru 20. sanāksmē Luksemburgā 2010. gada 14. jūnijā pauda gandarījumu par 2010. gada KNL pārskatīšanas konferences sekmīgu iznākumu. Dalībnieki atkārtoti izteica atbalstu tādas zonas izveidei Tuvajos Austrumos, tostarp Persijas līča reģionā, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Kā turpmākus pasākumus pēc 2008. gadā notikušā ES semināra "Tuvo Austrumu drošība, MII neizplatīšana un atbrūpošanās" ES atbalsta darbības, lai sekmētu šādu mērķu sasniegšanu:

- veicināt reģionālu dialogu politikas un drošības jomā ar pilsonisko sabiedrību un valdībām, un konkrētāk – starp ekspertiem, amatpersonām un zinātniekiem,
- apzināt uzticības veicināšanas pasākumus, kurus varētu izmantot kā praktiskus soļus, Tuvajos Austrumos perspektīvā veidojot zonu, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu,
- sekmēt diskusiju par to, kā panākt vispārēju pievienošanās atbilstīgiem starptautiskiem līgumiem un citiem instrumentiem MII un to nogādes līdzekļu izplatīšanas novēršanas jomā un kā tos īstenot,
- apspriest jautājumus par kodolenerģijas izmantošanu miera mērķiem un par starptautisku un reģionālu sadarbību šajā jomā.

2. Šajā sakarā ES atbalstītie projekti aptvers šādas konkrētas darbības:

- a) nodrošināt līdzekļus, lai organizētu turpinājuma semināru, kas saistīts ar 2008. gadā notikušo ES semināru "Tuvo Austrumu drošība, MII neizplatīšana un atbrūpošanās";
- b) nodrošināt līdzekļus, lai izstrādātu informatīvus dokumentus jautājumos, kurus skatīs minētajā turpinājuma seminārā.

Projektu detalizēts apraksts ir dots pielikumā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (AP).

2. Šā lēmuma 1. panta 2. punktā minētos projektus tehniski īsteno ES MII neizplatīšanas konsorcijs, kurš šo uzdevumu veic AP pārziņā. Tālāc AP panāk vajadzīgās vienošanās ar ES MII neizplatīšanas konsorciju.

3. pants

1. Bāzes finansējums 1. panta 2. punktā minēto projektu īstenošanai ir EUR 347 700.

2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā norādītās summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības budžetam.

3. Šā panta 1. punktā minēto izdevumu pareizu pārvaldību pārbauda Komisija. Tālāc tā noslēdz finansējuma līgumu ar ES MII neizplatīšanas konsorciju. Finansējuma līgumā paredz, ka ES MII neizplatīšanas konsorcijam jānodrošina ES ieguldījuma publiskums, kas atbilst ieguldījuma apjomam.

4. Komisija 3. punktā minēto finansējuma līgumu cenšas noslēgt cik drīz vien iespējams pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Tā ziņo Padomei par jebkādam grūtībām šajā procesā, kā arī par finansējuma līguma noslēgšanas dienu.

4. pants

1. AP ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu, pamatojoties uz regulāriem ziņojumiem, ko gatavo ES MII neizplatīšanas konsorcijs. Minētos ziņojumus izmanto Padomes veiktajos izvērtējumos.

2. Komisija sniedz informāciju par 1. panta 2. punktā minēto projektu finansiālajiem aspektiem.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

2. Tas zaudē spēku 18 mēnešus pēc 3. panta 3. punktā minēto finansēšanas līgumu noslēgšanas. Tomēr šis lēmums zaudē spēku, ja sešos mēnešos pēc tā stāšanās spēkā finansēšanas līgumi nav noslēgti.

Briselē, 2010. gada 13. decembrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
C. ASHTON

PIELIKUMS

Projekts, ar kuru atbalsta uzticības veicināšanas procesu, lai tuvajos austrumos izveidotu zonu, kurā nav masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu, atbalstot es stratēģijas masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai īstenošanu**1. Mērķi**

Barcelonas deklarācijā, ko pieņēma 1995. gada 27. un 28. novembra Eiropas un Vidusjūras valstu konferencē, ES un tās Vidusjūras reģiona partneri vienojās, ka centīsies izveidot efektīvi pārbaudāmu Tuvo Austrumu zonu, kurā nav masu iznīcināšanas ieroču (MII) un to nogādes sistēmu. 2008. gada Parīzes Vidusjūras reģiona valstu samita kopīgajā deklarācijā ir apliecināta ES gatavība apsvērt un izstrādāt praktiskus pasākumus, sagatavojot augsni tam, lai pilnībā īstenotu KNL Pārskatīšanas konferences 1995. gada Rezolūciju par Tuvajiem Austrumiem ("1995. gada Rezolūcija") un lai tādu zonu izveidotu. Šādus praktiskus pasākumus izskatīja ES seminārā "Tuvo Austrumu drošība, MII neizplatīšana un atbrūpošanās", kurš notika Parīzē 2008. gada jūnijā.

ES ieskatā ar praktiskiem pasākumiem būtu, *inter alia*, jāveicina vispārēja pievienošanās visiem daudzpusējiem nolīgumiem un instrumentiem MII neizplatīšanas, ieroču kontroles un atbrūpošanās jomā, piemēram, Kodolieroču neizplatīšanas līgumam (KNL), Ķīmisko ieroču konvencijai, Bioloģisko un toksisko ieroču konvencijai, Vispārējā kodolizmēģinājumu aizlieguma līgumam un Hāgas Rīcības kodeksam pret ballistisko raķešu izplatīšanu, kā arī SAEA vispārējiem drošības nolīgumiem un papildprotokoliem, un šādu nolīgumu un instrumentu ievērošana. Vēl viens būtisks solis šajā sakarībā būtu sarunu sākšana par Skaldāmo materiālu aizlieguma līgumu. Tādi pasākumi būtu nozīmīgi uzticību veicinoši pasākumi reģionā, lai izveidotu pārbaudāmu zonu, kurā nav MII un to nogādes sistēmu.

ES vēlas turpināt un pastiprināt politisku un drošības dialogu starp Savienības Vidusjūrai atbilstīgiem partneriem un visām pārējām Tuvo Austrumu valstīm jautājumos saistībā ar zonas izveidi, kurā nav MII. ES uzskata, ka zonas, kurā nav MII, izveides procesu varētu sekmēt konkrētu uzticības veicināšanas pasākumu izstrāde un īstenošana. Šādi uzticības veicināšanas pasākumi varētu būt, *inter alia*, mazi projekti zinātnes un pilsoniskās sabiedrības jomā, kur ir iespējams gūt panākumus, kā arī apmācību semināri diplomātiem un militārpersonām un uzticības veicināšanas apmeklējumi reģiona valstīs.

Tā kā reģionā palielinās ieinteresētība attīstīt kodolenerģētiku miera mērķiem, būtu arī jātiecas nodrošināt, ka kodolenerģētiku miera mērķiem attīstīs saskaņā ar labākajiem drošuma, drošības un neizplatīšanas standartiem. Jautājums par to, kā stiprināt sadarbību kodolenerģētikas jomā miera mērķiem, būtu jāizskata gan vispār, gan arī konkrētāk, piemēram, reģionā attīstot daudzām valstīm kopīgus kodolenerģētikas objektus.

ES ir pārliecināta, ka tādu mērķu sasniegšanu var veicināt, *inter alia*, rīkojot turpinājuma semināru "Tuvo Austrumu drošība, MII neizplatīšana un atbrūpošanās", kurā iesaistītu visas attiecīgās puses. Šāds turpinājuma seminārs ļautu izvērst konkrētu un strukturētu diskusiju par prasībām, pēc kurām nākotnē Tuvajos Austrumos varētu izveidot efektīvi pārbaudāmu zonu, kurā nav kodolieroču, citu MII ieroču un to nogādes līdzekļu. Gatavošanās semināram būtu jāveic ciešā koordinācijā ar visām atbilstīgajām pusēm.

ES joprojām atbalsta 1995. gada KNL pārskatīšanas un pagarināšanas konferences lēmumus un rezolūciju par Tuvajiem Austrumiem, kā arī 2000. gada KNL pārskatīšanas konferences un 2010. gada KNL pārskatīšanas konferences nobeiguma dokumentu. 2010. gada KNL pārskatīšanas konferencē apstiprināja vairākus praktiskus pasākumus, tostarp visu piedāvājumu izskatīšanu, kuru mērķis ir atbalstīt 1995. gada Rezolūcijas īstenošanu, ietverot ES piedāvājumu organizēt turpinājuma semināru, kurš būtu saistīts ar 2008. gada jūnijā organizēto semināru. Konferencē arī atzina, cik būtiska loma 1995. gada Rezolūcijas īstenošanā ir pilsoniskajai sabiedrībai.

ES vēlas šādi atbalstīt minētos mērķus:

- organizējot turpinājuma semināru, kas būtu saistīts ar 2008. gada ES semināru "Tuvo Austrumu drošība, MII neizplatīšana un atbrūpošanās",
- nodrošinot līdzekļus, lai izstrādātu informatīvus dokumentus jautājumos, kurus skatīs minētajā turpinājuma seminārā.

2. Projektu apraksts

- 2.1. Projekts "Seminārs uzticības veicināšanas procesa atbalstīšanai, kura rezultātā Tuvajos Austrumos tiks izveidota zona, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu"

2.1.1. Projekta mērķis

Minētajā projektā:

- a) tiks nodrošināts turpinājuma seminārs, kas saistīts ar Parīzē 2008. gada 19. un 20. jūnijā notikušo ES semināru "Tuvo Austrumu drošība, MII neizplatīšana un atbrūošanās";
- b) apspriedīs jautājumus saistībā ar reģionālo drošību Tuvajos Austrumos, tostarp MII un to nogādes līdzekļu izplatīšanu un jautājumus saistībā ar parastajiem ieročiem;
- c) izpētīs iespējamus uzticības veicināšanas pasākumus, lai sekmētu procesu, kura rezultātā Tuvajos Austrumos tiks izveidota zona, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu, tostarp balstoties uz pieredzi, kura ir uzkrāta saistībā ar jau esošām šādām zonām;
- d) apspriedīs iespējas panākt vispārēju pievienošanos starptautiskiem nolīgumiem MII neizplatīšanas un atbrūošanās jomā un citiem instrumentiem, kā arī šādu nolīgumu un instrumentu īstenošanu;
- e) izskatīs iespējas sadarbībai kodolenerģētikas jomā miera mērķiem un ar to saistītām palīdzības darbībām, tostarp balstoties uz *Euratom* gūto pieredzi.

2.1.2. Projekta rezultāti

Minētais projekts:

- a) padziļinās dialogu un veidos uzticību pilsoniskajā sabiedrībā un valdībās, lai panāktu turpmāku progresu atbalstā drošībai Tuvo Austrumu reģionā un tādas zonas izveidei Tuvajos Austrumos, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu;
- b) uzlabos savstarpēju saprašanos jautājumos, kuri skar reģionālo drošību, tostarp attiecībā uz MII un to nogādes līdzekļu izplatīšanu un jautājumiem saistībā ar parastajiem ieročiem;
- c) uzlabos informētību, zināšanas un izpratni par praktiskiem pasākumiem, kas vajadzīgi, lai Tuvajos Austrumos izveidotu zonu, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu;
- d) sekmēs centienus panākt vispārēju pievienošanos starptautiskiem nolīgumiem MII neizplatīšanas un atbrūošanās jomā un citiem instrumentiem, kā arī šādu nolīgumu un instrumentu īstenošanu;
- e) veicinās starptautisku un reģionālu sadarbību kodolenerģētikas izmantošanā miera mērķiem, ievērojot labākos standartus kodoldrošības, drošuma un MII neizplatīšanas jomā.

2.1.3. Projekta apraksts

Projektā ir paredzēts organizēt ne vairāk kā divas dienas ilgu semināru, vislabāk – Briselē vai Vidusjūras reģionā.

Tajā piedalīsies pārstāvji no atbilstīgām ES iestādēm, ES dalībvalstīm, visām Tuvo Austrumu valstīm, valstīm, kurām ir kodolieroči, atbilstīgām starptautiskām organizācijām, kā arī zinātniski eksperti. Ir paredzams, ka seminārā piedalīsies ap 100 dalībnieku.

Diskusijas seminārā vadīs zinātniski eksperti. Tā kā izskatāmie jautājumi ir sensitīvi, diskusijas īstenos saskaņā ar *Chatham House* normu, lai debates varētu būt mazāk oficiālas un atklātākas un netiktu identificēts sanāksmē iegūtās informācijas avots.

Uzaicinātajiem dalībniekiem un lektoriem tiks segtas izmaksas – ceļa un uzturēšanās izdevumi, kā arī dienasnaudas. Padomes lēmumā ir paredzēti finanšu līdzekļi arī visu citu izmaksu segšanai, ietverot izdevumus par konferenču iekārtām, pusdienām, vakariņām, kafijas pauzēm, dokumentu tulkošanu un mutisko tulkošanu.

Dalībniekus uz semināru aicinās ES MI neizplatīšanas konsorcijs, apspriežoties ar AP pārstāvi un ES dalībvalstīm.

Seminārs notiks 2011. gadā. ES MII neizplatīšanas konsorcijs izstrādās un nosūtīs AP pārstāvim ziņojumu par semināru. Ziņojumu var izplatīt atbilstīgām ES struktūrām, visām Tuvo Austrumu valstīm, citām ieinteresētām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām.

2.2. Projekts "Informatīvi dokumenti"

2.2.1. Projekta mērķis

Minētajā projektā:

- a) tiks izstrādāti ne vairāk kā astoņi informatīvi dokumenti par jautājumiem, kurus skatīs seminārā uzticības veicināšanas procesa atbalstīšanai, kura rezultātā Tuvajos Austrumos tiks izveidota zona, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu;
- b) piedāvās rīkus, lai izprastu jautājumus saistībā ar reģionālo drošību, tostarp attiecībā uz MII un to nogādes līdzekļu izplatīšanu un jautājumiem saistībā ar parastajiem ieročiem;

- c) apzinās iespējamus uzticības veicināšanas pasākumus, kurus varētu izmantot kā praktiskus soļus, Tuvajos Austrumos perspektīvā veidojot zonu, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu;
- d) apzinās veidus, kā gūt turpmākus panākumus, lai panāktu vispārēju pievienošanos starptautiskiem nolīgumiem MII neizplatīšanas un atbrūņošanās jomā un citiem instrumentiem, kā arī tādu nolīgumu un instrumentu īstenošanu;
- e) apzinās perspektīvas sadarbībai kodolenerģētikā miera mērķiem, ievērojot valstu enerģētikas politiku un vajadzības.

2.2.2. Projekta rezultāti

Minētais projekts:

- a) sniegs idejas un ierosinājumus semināram uzticības veicināšanas procesa atbalstīšanai, kura rezultātā Tuvajos Austrumos tiks izveidota zona, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu, un sekmēs konkrētu un strukturētu diskusiju visos atbilstīgos jautājumos;
- b) uzlabos pilsoniskās sabiedrības un valdību informētību, zināšanas un izpratni jautājumos saistībā ar Tuvajiem Austrumiem kā zonu, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu, kā arī par drošību Tuvo Austrumu reģionā;
- c) piedāvās politiskas un/vai darbības iespējas valdībām un starptautiskām organizācijām, lai atvieglinātu procesu, veidojot Tuvajos Austrumos zonu, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu, kā arī drošību Tuvo Austrumu reģionā.

2.2.3. Projekta apraksts

Projekta mērķis ir izstrādāt ne vairāk kā astoņus informatīvus dokumentus, katru 10–15 lappušu (5 000–7 000 vārdu) apjomā. Informatīvos dokumentus izstrādās vai pasūtīs ES MII neizplatīšanas konsorcijs, un tiem nav obligāti jāatbilst ES iestāžu un ES dalībvalstu uzskatiem.

Informatīvos dokumentus izstrādās par jautājumiem, kurus skatīs seminārā uzticības veicināšanas procesa atbalstīšanai, kura rezultātā Tuvajos Austrumos tiks izveidota zona, kurā nav MII un to nogādes līdzekļu. Katrā no dokumentiem ietvers politiskas un/vai darbības politikas iespējas.

Informatīvos dokumentus izplatīs semināra dalībniekiem, atbilstīgām ES un ES dalībvalstu struktūrām, visām Tuvo Austrumu valstīm, citām ieinteresētām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām. Informatīvos dokumentus varētu publicēt ES MII neizplatīšanas konsorcijs vietnē.

Pēc semināra informatīvos dokumentus varētu apkopot publicēšanai vienā sējumā.

3. Ilgums

Iecerētais projektu īstenošanas ilgums kopumā ir 18 mēneši.

4. Atbalsta saņēmēji

Šā projekta atbalsta saņēmēji ir:

- a) Tuvo Austrumu valstis;
- b) citas ieinteresētās valstis;
- c) attiecīgas starptautiskas organizācijas;
- d) pilsoniskā sabiedrība.

5. Procesuāli aspekti, koordinācija un vadības komiteja

Vadības komitejā būs viens AP pārstāvis un pa vienam pārstāvim no katra konkrēta projekta īstenotājstruktūras. Vadības komiteja regulāri, vismaz reizi sešos mēnešos, pārskatīs Padomes lēmuma īstenošanu, arī izmantojot elektroniskus saziņas līdzekļus.

6. Īstenotājstruktūras

Šā Padomes lēmuma tehniska īstenošana tiks uzticēta ES MII neizplatīšanas konsorcijam.

Uzdevumus ES MII neizplatīšanas konsorcijs veiks AP pārziņā. Veicot darbības, tas attiecīgi sadarbosies ar AP, ES dalībvalstīm, citām iesaistītām valstīm un starptautiskām organizācijām.